

76/23. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

Luxembourg, 2023. május 11.

A Bíróság ítélete a C-817/21. sz. | Inspectia Judiciară ügyben

Jogállamiság: A bírakkal szembeni fegyelmi eljárások lefolytatására hatáskörrel rendelkező szervnek függetlennek és pártatlannak kell lennie

Az e szerv vezetője tevékenységének felülvizsgálatáról szóló szabályokat olyan módon kell kialakítani, hogy azok semmilyen jogos kétséget ne keltsenek e tekintetben

Romániában egy több büntetőügyben érintett fél fegyelmi panaszt nyújtott be a hatáskörrel rendelkező igazságügyi felügyelethez néhány eljáró bíró és ügyész ellen. Mivel valamennyi panaszának kivizsgálását további intézkedés nélkül megszüntették, panaszt nyújtott be a vezető felügyelő ellen, amelynek kivizsgálását szintén további intézkedés nélkül megszüntették. Ezt követően a bukaresti ítélőtáblához fordult, hogy megtámadja a panaszai kivizsgálásának további intézkedés nélküli megszüntetését, többek között azzal érvelve, hogy a hatásköröknek a vezető felügyelő kezében való összpontosulása miatt nem lehet fegyelmi eljárást indítani. E fél szerint a hatáskörök ilyen koncentrációja ellentétes az uniós joggal.

A bukaresti ítélőtábla e tekintetben kérdést intézett a Bírósághoz.

Ma meghozott ítéletében a Bíróság megerősíti azon ítélkezési gyakorlatát,¹ amely szerint bár az igazságszolgáltatás szervezetének kialakítása a tagállamok hatáskörébe tartozik, e hatáskör gyakorlása során tiszteletben kell tartani az uniós jogot. Következésképpen **a bírákra** – akik adott esetben az uniós jog alkalmazására is hivatottak – **alkalmazandó fegyelmi rendszernek biztosítania kell az annak elkerüléséhez szükséges garanciákat, hogy e rendszert az e bírák tevékenysége feletti politikai ellenőrzés eszközeként használják fel.**

A bírakkal és ügyészekkel szembeni fegyelmi vizsgálatok és fegyelmi eljárás lefolytatására hatáskörrel rendelkező szerv szervezeti és működési szabályainak ezért meg kell felelniük az uniós jogból eredő követelményeknek és különösen a **jogállamiság** követelményének.

Annak vizsgálatához, hogy ez megvalósul-e, a Bíróság pontosítja, hogy a kérdést előterjesztő bíróságnak a román szabályozást mint olyat annak nemzeti ténybeli és jogi kontextusában kell értékelnie.

Az ilyen felülvizsgálat szempontjából jelentős tényezőket illetően a Bíróság megjegyzi, hogy a román jog szerint a vezető felügyelő által elkövetett visszaélések miatt fegyelmi eljárást csak olyan alkalmazott indíthat, akinek előmenetele nagymértékben függ a vezető felügyelő döntéseitől. A vezető felügyelővel kapcsolatos döntéseket továbbá a vezető felügyelő által kinevezett vezetőhelyettes felügyelő is felülvizsgálhatja, akinek a megbízatása a vezető felügyelővel egyidejűleg szűnik meg. **Ez a fegyelmi rendszer** – a bukaresti ítélőtábla által elvégzendő vizsgálatra is figyelemmel – **úgy tűnik, hogy a gyakorlatban megakadályozza a vezető felügyelővel szembeni fegyelmi eljárás tényleges megindítását**, még akkor is, ha komolyan megalapozott panaszok érkeznének ellene.

¹ 2021. május 18-i Asociația „Forumul Judecătorilor din România” és társai ítélet, [C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 és C-397/19](#) (lásd a [82/21. sz.](#) sajtóközleményt is).

Igaz ugyan, hogy a vezető felügyelővel szembeni panasz kivizsgálását további intézkedés nélkül megszüntető határozattal szemben olyan jogorvoslatnak van helye, amely adott esetben e megszüntető határozat megsemmisítéséhez vezethet. Mindazonáltal a bukaresti ítélet feladata annak értékelése, hogy a román bíróságokat e tekintetben megillető hatáskörök mennyiben teszik lehetővé a vezető felügyelővel szembeni fegyelmi eljárások tényleges megindítását, valamint az ellene benyújtott panaszok hatékony és pártatlan elbírálását.

A Bíróság e tekintetben megállapítja: abban az esetben, ha e bíróság arra a következtetésre jutna, hogy a vezető felügyelő eljárása az alapügyben szóban forgó szabályozás keretében nem képezheti valós és tényleges felülvizsgálat tárgyát, meg kell állapítani, hogy e szabályozást nem úgy alakították ki, hogy az a jogalanyokban semmilyen jogos kétséget ne keltsen az igazságügyi felügyelet előjogainak és feladatainak az igazságszolgáltatási tevékenységre történő nyomásgyakorlás vagy az e tevékenység feletti politikai ellenőrzés eszközeként történő alkalmazását illetően.

Ami a nemzeti ténybeli és jogi kontextust illeti, **megállapítható, hogy a vezető felügyelő jogköreit megerősítették a román igazságszolgáltatás szervezete reformjainak átfogóbb összefüggésében, amelyek célja vagy hatása a román bírók függetlensége és pártatlansága garanciáinak csökkentése.** Továbbá **úgy tűnik, hogy a vezető felügyelő szorosan kapcsolódik a végrehajtó vagy a törvényhozó hatalomhoz.** Végül figyelembe kell venni a vezető felügyelő által az előjogainak gyakorlása során követett **konkrét gyakorlatot** is, amely előjogok az igazságszolgáltatási tevékenység politikai ellenőrzésére is felhasználhatók.

A bukaresti ítélet feladata által elvégzendő vizsgálatok függvényében úgy tűnik tehát, hogy a jogi és ténybeli kontextusnak a Bíróság tudomására hozott ezen elemek inkább megerősítik, mintsem cáfolják azt az esetleges megállapítást, amely szerint **az alapügy tárgyát képező szabályozást nem úgy alakították ki, hogy az a jogalanyokban semmilyen jogos kétséget ne keltsen az igazságügyi felügyelet előjogainak és feladatainak az igazságszolgáltatási tevékenységre történő nyomásgyakorlás vagy az e tevékenység feletti politikai ellenőrzés eszközeként történő alkalmazását illetően.**

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 5536

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Kövesse a híreket!

